

Heupairbag voorkomt fracturen, zorgkosten, tijdverlies bij zorgpersoneel en veel (familie)leed

Heupfractuur belangrijke oorzaak
van achteruitgang ouderen

Heupfracturen: méér impact dan je denkt

Het is misschien wel één van de meest onderbelichte oorzaken van (snelle) achteruitgang, ziekenhuisopname en zelfs sterfte onder ouderen: een heupfractuur door een ongelukkige val. Kijk je echter naar de cijfers, zowel mondiaal als in Nederland, dan schrik je.

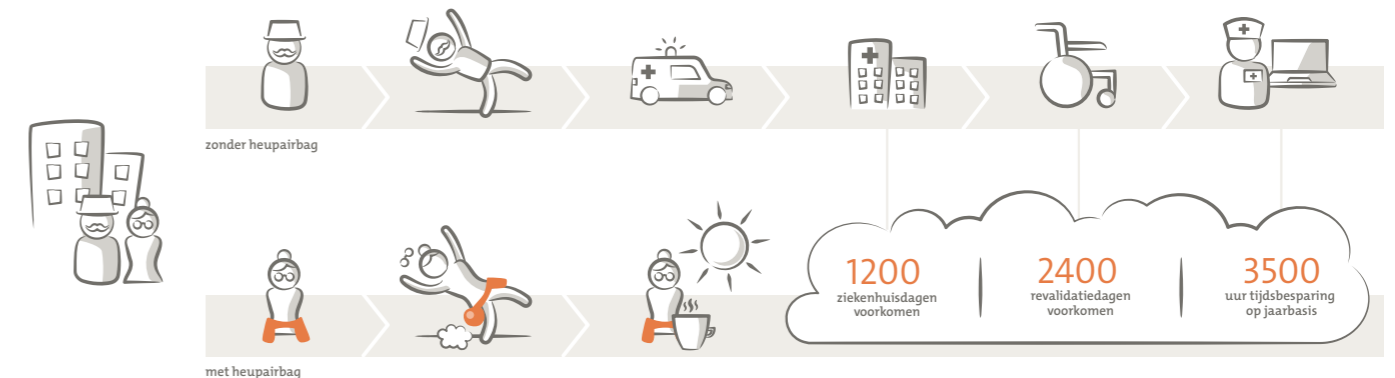
Uit cijfers van Tilburg University* blijkt dat jaarlijks wereldwijd zo'n 4,5 miljoen ouderen een heupfractuur oplopen. Verwacht wordt dat dit aantal oploopt tot zo'n 21 miljoen personen per jaar tegen het jaar 2050 (kosten voor de zorg: 131 miljard dollar). In Nederland (wederom volgens Tilburg University) bedragen de zorgkosten voor heupbreuken tussen de € 20.000 en € 26.000 per persoon; in 2030 zullen die zorgkosten met zo'n 50% zijn toegenomen.

Nog afgezien van de directe zorgkosten, zijn er de *indirecte* 'kosten' voor de patiënt en zijn of haar omgeving als gevolg van een heupfractuur. Verlies van zelfstandigheid. Onzekere vooruitzichten. Psychische problemen (depressie, angst, posttraumatische stress). Verhuizing naar woon- of verpleeghuis, óf extra druk op mantelzorgers in de thuisomgeving.

Voor de coalitie CZ zorgkantoor, zorgverzekeraar CZ en zorgorganisatie tanteLouise redenen genoeg om een vernieuwende techniek ter voorkoming van heupfracturen aan een praktijktest te onderwerpen: de WOLK heupairbag. Wat blijkt? Het gebruik van de heupairbag kan het aantal gebroken heupen met zo'n 80 procent verlagen, met alle mogelijke positieve gevolgen van dien. In deze paper lees je er meer over. En: hoe je als zorginstelling de heupairbag zelf kunt inzetten in jouw organisatie.

* Bron: Outcome after hip fracture in older patients; Medical decision-making, Quality of Life and societal impact', dissertatie van Marc van de Ree, Tilburg University, November 2020.

Heupairbag voorkomt fracturen, kosten, tijdverlies en veel leed

Wat is de heupairbag?

De heupairbag is een zorginnovatie van het Nederlandse bedrijf WOLK. Het is een broekje dat onder de kleding wordt gedragen en dat bij een val de klap opvangt – zoals een airbag in een auto, maar dan uiteraard een stuk kleiner. Sensoren in de heupairbag monitoren 500x per seconde iedere beweging van de drager en herkennen een val direct. Vóórdat de drager de grond raakt, wordt de (herbruikbare) airbag opgeblazen rond de heup zodat de val zacht wordt opgevangen. De heupairbag is gekoppeld aan een dashboard waar zorgmedewerkers, beleidsmedewerkers en het management inzicht krijgen in de inzet en resultaten van de heupairbag.

Zorgorganisatie tanteLouise raakte in 2014, samen met de TU Delft, betrokken bij de verdere ontwikkeling en uittesten van diverse prototypes van de heupairbag. Vanuit verschillende zorglocaties werd feedback gegeven op het functioneren van de heupairbag en in 2018 was de heupairbag klaar voor een bredere test.

Bekijk hier een film over de ervaringen met WOLK bij tanteLouise

Impact case: hoopgevende eerste resultaten!

In een eerste pilot zijn 50 heupairbags ingezet bij zogenaamde 'valgevaarlijke' cliënten (beoordeeld door een fysiotherapeut) in een aantal intramurale zorginstellingen van zorgorganisatie tanteLouise. Deze pilot leverde hoopgevende resultaten op: het aantal heupfracturen werd met 80% teruggebracht.

Zorgorganisatie tanteLouise en het Data Science Team van zorgverzekeraar CZ hebben vervolgens via een impact case getest wat de effecten zijn van opschaling naar een inzet van 400 heupairbags (op 1100 cliënten). In deze impact case zijn simulaties uitgevoerd voor de thema's 'kosten', 'toegankelijkheid', 'kwaliteit' en 'arbeidspotentieel', om zo een zo breed mogelijke (zorg)impact van de heupairbag te testen. Hoewel het gaat om een simulatie en er een meetplan zal volgen, blijken de resultaten van deze impact case nu al hoopgevend:

- Naar verwachting zal de reductie in heupfracturen na opschaling minimaal 35% bedragen binnen de totale groep bewoners van een instelling (dus inclusief niet-valgevaarlijke patiënten). Hierbij wordt potentie tot verbetering (tot circa 80%) gezien, gelet op het leereffect dat kan optreden m.b.t het gericht en efficiënt inzetten van de WOLK.
- De heupairbag bespaart tijd, geld en zorgt voor een betere toegankelijkheid van revalidatie- en ziekenhuis capaciteit:
 - Tot 35.000 uur tijdsbesparing op jaarbasis.
 - €3 - €4 mln. kostenbesparing per jaar.
 - Voorkomen van 1200 ziekenhuisdagen en 2400 revalidatiedagen.

Wat mogen we van de heupairbag verwachten?

Hoewel de impact case een pilot betrof en er nog een meetplan zal volgen, zijn de verwachtingen hoog:

- Voorkómen van persoonlijk leed bij cliënten en eventuele mantelzorgers.
- Cliënten voelen zich met de heupairbag veiliger en bewegen meer, wat bevorderlijk is voor hun gezondheid.
- Aanzienlijke besparingen op zorgkosten en personele inzet.
- Tijdwinst bij zorgpersoneel, inzetten voor andere zorgactiviteiten: meer doen met minder.
- Betere balans tussen betaalbaarheid, kwaliteit en toegang van de (verpleeghuis)zorg.

Werk je bij een zorginstelling of wil je anderszins betrokken raken bij het vervolg van deze impact case? Neem dan contact op met je zorginkoper.

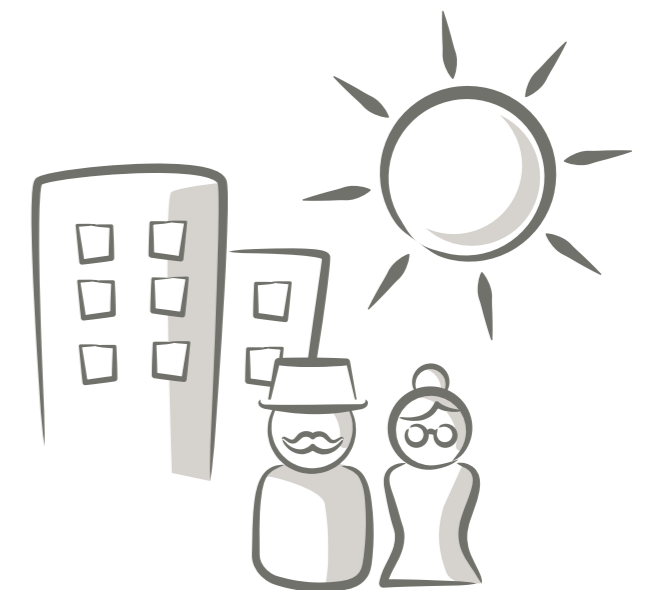
Toekomstbestendige ouderenzorg. Niet omdat het kan, maar omdat het moet

Zorgverzekeraar CZ en CZ zorgkantoor zetten in samenwerking met een aantal instellingen, waaronder tanteLouise, in een duurzame coalitie de schouders onder toekomstbestendige ouderenzorg.

Binnen een gemeenschappelijk programma ontwikkelen en ondersteunen we bestaande of nieuwe verbeterinitiatieven en schaalbare innovaties die bijdragen aan de kwaliteit van leven van 55-plussers, de toegankelijkheid van goede en betaalbare zorg en de beschikbaarheid van voldoende zorgprofessionals. Waarom? Omdat de druk op ouderenzorg de komende jaren alleen maar zal toenemen, met alle professionele en maatschappelijke gevolgen van dien. En omdat het mede aan marktpartijen is om de krachten te bundelen en te zoeken naar slimme, kosteneffectieve oplossingen.

De duurzame coalitie wil een bijdrage leveren aan het terugdringen van het percentage heupfracturen in de CZ-regio's. Hoe? Door andere zorginstellingen te 'inspireren' met het resultaat van onze impact case, hierop te sturen via inkoop, te stimuleren met financiële middelen en te ondersteunen bij de implementatie van de heupairbag van WOLK.

Meer informatie over de coalitie CZ zorgkantoor, zorgverzekeraar CZ en zorginstelling tanteLouise? Neem dan contact op met Mijke.Buijs@cz.nl.

Zorg die verder gaat